

Pravila promatranja ptica

1. Ne uznemiravajte ptice. Pustite ih da rade što su naumile jer mogu imati važnu zadaću: graditi gnijezdo, hraniti mladunce, obilježavati teritorij. Najbolje je ostati na putu kojim se krećete i ne trčati za njima.
2. Poštujte tuđe vlasništvo. Ne ulazite na nečiji posjed bez dopuštenja ako tamo vidite neku zanimljivu pticu. Pričekajte u prikrajku i možda vam se približi.
3. Budite tiho. Isključite mobitele i nemojte vikati. Obucite odjeću koja nije šušćava. Bolje ćete čuti ptice i nećete ih preplašiti.
4. Poštujte prirodu i ne ostavljajte tragove iz sebe. Nemojte gaziti cvijeće i bacati otpatke. Zapamtite da samo promatrate.
5. Budite na oprezu. Dobro se pripremite za uvjete u prirodi i ne idite u opasna područja. Sa sobom ponesite vode i prikladno se obucite.

Znanstvena grana koja se bavi istraživanjem ptica naziva se **ornitologijom**, a znanstvenici koji istražuju ptice **ornitolozi**.

Kod proučavanja ptica ornitolozi se koriste znanstvenim metodama te su njihova otkrića vrlo važna za zaštitu ptičjeg svijeta i prirode.

Tko smo mi?

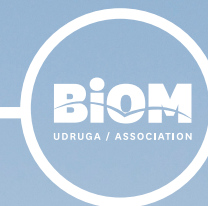
Mi smo zaljubljenici u prirodu okupljeni u nevladinoj organizaciji Biom. Postojimo od 2006. godine. Naša misija je očuvanje bioraznolikosti zbog dobrobiti prirode i društva. Predstavnik smo Hrvatske u BirdLife international, najvećoj mreži za zaštitu ptica i prirode i jedna smo od vodećih organizacija civilnog društva za zaštitu prirode u Hrvatskoj.

BIOM
UDRUGA / ASSOCIATION

BirdLife
INTERNATIONAL

HEIDELBERGCEMENT

KAKO BITI DOBAR PROMATRAČ PTICA?

Promatranje ptica

Promatranje ptica zabavna je aktivnost u prirodi kojom se može baviti svatko tko se divi našim pernatim prijateljima. Ptice su svuda oko nas, skakuću po ulici, lete iznad krovova, penju se po stablima, bude nas ujutro svojom pjesmom. Lako ih je zamijetiti jer su vrlo aktivne i glasne. Već smo naučili da se ptice često skrivaju iza lišća, u grmlju i visokoj travi ili lete visoko iznad nas. Ptice zapravo više puta čujemo nego vidimo. Zato ne zaboravite načuliti uši kada idete u prirodu!

ŠTO MI TREBA ZA PROMATRANJE PTICA?

Za promatranje ptica treba nam **dalekozor**. Dalekozor je lagan uređaj koji nosimo oko vrata, a služi za približavanje slike. Koristimo ga da bismo bez uznemiravanja i ometanja promatrali ptice i detalje na njima. Osim dalekozora, potreban nam je i **priručnik za određivanje vrsta ptica** kako bismo uočene vrste mogli pravilno raspoznati. Korisno je sa sobom ponijeti i **bilježnicu** u koju ćemo zapisivati vrste i zapažanja o ponašanju ptica.

GDJE MOGU PROMATRATI PTICE?

Ptice možemo promatrati **gotovo posvuda**, u šumi, u vlastitom dvorištu ili u gradskom parku. Dovoljno je da ostanemo malo duže na našem omiljenom mjestu u prirodi i pričeka ptice da dođu ili da se počnu glasati. Nakon nekog vremena, čut ćemo i vidjeti sve više različitih vrsta ptica. Da bismo upoznali što veći broj ptica, možemo posjetiti različita staništa: **šumu, livadu, rijeku, planinu...** Na različitim mjestima žive različite ptice.

KADA JE NAJBOLJE VRIJEME ZA PROMATRATI PTICE?

Jutro je najbolje doba dana za promatranje ptica jer su ptice tada najaktivnije. Ujutro u miru skupljaju hranu i njihova pjesma najbolje dolazi do izražaja jer nema previše buke. Iako ptice možemo promatrati tijekom cijele godine, najviše vrsta ćemo opaziti u **proljeće i jesen**. Za vrijeme selidbe iznad naših krovova prelijeću vrste koje inače ne žive u našim krajevima. Zimi ptice možemo privući u naša dvorišta, postavljajući im hranilice, i neometano ih promatrati.

KAKO PRONAĆI PTICE?

Promatranje ptica iziskuje **puno strpljenja i vježbe**. Ispočetka nije lako uočiti pticu. Da bismo uspjeli, moramo usporiti ili čak stati te se usredotočiti na kretanje i zvukove oko nas. Za vrijeme promatranja ptica **moramo biti tihi**, kako ne bismo preplašili ptice i kako bismo mogli čuti tihe šumove i glasanja. Ptice se mogu nalaziti na raznim mjestima. Važno je **dobro pogledati** u krošnje drveća, u travu i među grmlje, na nebo, zgrade i kuće.

KAKO PREPOZNATI PTICE?

Pojedine vrste ptica najlakše prepoznamo po izgledu. **Prvo ćemo sigurno primijetiti boju**, ali postoji čitav niz obilježja prema kojima ih možemo razlikovati. Bit će nam lakše ako ih grupiramo prema sličnosti. Primjerice, male pjevice, grabljivice, patke, veće i manje ptice vodenih staništa, sove i slično. Dalje se možemo usredotočiti na oblik ptice: **kakav joj je kljun, koliko su joj duga krila i rep, je li njeno tijelo više okruglastog ili izduženog oblika**. Stanište u kojem se nalazi, kao i ponašanje ptice, također će nam pomoći u otkrivanju vrste kojoj pripada. Jedno od najbitnijih obilježja ptice je glasanje. **Vrlo je korisno naučiti glasanja ptica** jer ih češće čujemo nego li vidimo.